

A vidékfejlesztési miniszter 144/2012. (XII. 27.) VM rendelete a PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 88. § (2) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § k) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A rendelet hatálya

1. § E rendelet hatálya

- a) az elhasználdott PCB-re és PCB-t tartalmazó hulladékká vált berendezésekre,
- b) a használatban levő, PCB-t tartalmazó anyagokra, a PCB-t tartalmazó berendezésekre, valamint
- c) az a) és b) pontban meghatározottak kezelésére terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

2. § (1) E rendelet alkalmazásában:

1. *elhasználdott PCB*: a hulladékká vált PCB;
 2. *megtisztítás*: minden olyan kezelési művelet, amely lehetővé teszi a PCB-vel szennyezett berendezések, tárgyak és anyagok környezetvédelmi szempontból biztonságos körülmények között végzett hasznosítását, beleértve a PCB-t tartalmazó folyadék PCB-t nem tartalmazó alkalmas folyadékkal történő cseréjét is;
 3. *PCB*:
 - a) a poliklórozott bifenil,
 - b) a poliklórozott terfenil,
 - c) a monometil-tetraklór-difenil-metán, monometil-diklór-difenil-metán, monometil-dibróm-difenil-metán, továbbá
 - d) bármilyen keverék, amely az a)–c) pontokban meghatározott anyagok bármelyikét összesen 0,005 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban tartalmazza;
 4. *PCB-t tartalmazó berendezés*: nem megtisztított, korábban és jelenleg is PCB-t tartalmazó bármilyen berendezés, így különösen transzformátor, kondenzátor, továbbá maradék PCB-készletet tartalmazó gyűjtőedény.
- (2) Azt a berendezést, amely PCB-t tartalmazhat, PCB-t tartalmazó berendezésnek kell tekinteni, kivéve, ha a hulladék birtokosa igazolja, hogy a berendezés PCB-t nem tartalmaz.

3. Általános rendelkezések

3. § (1) A 0,05 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban PCB-t tartalmazó berendezéseket a tulajdonos vagy az üzemeltető megtisztítja, és azokat ártalmatlanítja.
- (2) A PCB-t tartalmazó transzformátor az e rendeletben foglalt előírások betartásával történő megtisztításáig, üzemén kívül helyezéséig vagy ártalmatlanításáig csak abban az esetben üzemeltethető és szervizelhető, ha a cél annak biztosítása, hogy a benne lévő PCB eleget tegyen a dielektromos követelményekre vonatkozó műszaki előírásoknak, feltéve, hogy az ilyen transzformátor jól működik és nem szivároog.
- (3) Tilos a PCB más anyagtól történő elkülönítése további felhasználás céljából.
- (4) Az e rendelet hatálybalépését követően üzembe helyezett transzformátort PCB-vel vagy PCB-t tartalmazó folyadékkal feltölteni, továbbá a használatban lévő transzformátort utántölteni vagy újratölteni tilos.

4. § (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi PCB-vel kapcsolatos tevékenység kizárólag az egyéb jogszabályokban meghatározott
- a) tűzvédelmi előírások, valamint
 - b) a munkavállalók egészségét, biztonságát nem veszélyeztető munkavégzésre vonatkozó szabályok betartása mellett gyakorolható.
- (2) A PCB-ben, a PCB-t tartalmazó berendezésben, valamint az elhasználdott PCB-ben lévő anyagok PCB-koncentrációjának meghatározását kizárólag akkreditált laboratóriumok végezhetik.

- (3) Az elhasználódott PCB, továbbá a PCB-t tartalmazó hulladék, vagy ilyen hulladékot tartalmazó berendezés üzemi gyűjtésére, szállítására, kereskedelmére, közvetítésére, tárolására, valamint kezelésére a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

4. A PCB-t tartalmazó berendezések megtisztítása

- 5. §** (1) A 0,05 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban PCB-t tartalmazó folyadékkal feltöltött transzformátorok megtisztítása a következő feltételekkel végezhető:
- a folyadék PCB-koncentrációját 0,05 tömegszázalék alá kell csökkenteni, és ha lehetséges, akkor 0,005 tömegszázalék alá;
 - a PCB-t nem tartalmazó, PCB-t helyettesítő folyadékok használatának lényegesen kisebb kockázatot kell magában hordoznia, mint a PCB-t tartalmazó folyadékok használatának;
 - a PCB-t tartalmazó folyadék cseréje után a PCB-t tartalmazó folyadékot ártalmatlanítani kell;
 - a transzformátor címkéjét az 1. mellékletben előírt címkére kell cserélni.
- (2) Azokat a transzformátorokat, amelyekben a folyadék 0,05 és 0,005 tömegszázalék közötti koncentrációtartományban PCB-t tartalmaz, az (1) bekezdés b)–d) pontjában előírt feltételeknek eleget téve
- meg kell tisztítani, vagy
 - hasznos élettartamuk végén ártalmatlanítani kell.
- 6. §** Azt a PCB-t tartalmazó berendezést, amely egy több tagból álló berendezés részegységét képezi, a berendezés használaton kívül helyezésével, hasznosítását, ártalmatlanítását megelőzően az adott berendezésből el kell távolítani, és azt elkülönítetten kell gyűjteni, ha a PCB-t tartalmazó részegység eltávolítása ésszerű módon megvalósítható.

5. A PCB-tartalmú hulladék égetése

- 7. §** (1) A PCB, az elhasználódott PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések hajókon történő égetése tilos.
- (2) A PCB, az elhasználódott PCB, továbbá az elhasználódott PCB-t tartalmazó berendezés ártalmatlanítására az égetésen kívül más ártalmatlanítási módszerek is elfogadhatók, feltéve, hogy környezetvédelmi biztonságuk legalább egyenértékű az égetés biztonságával és eleget tesznek a környezetvédelmi előírásoknak, továbbá megfelelnek az elérhető legjobb technika követelményének is.
- (3) Az ártalmatlanítási műveletek listáját a 2. melléklet tartalmazza.

6. A PCB-t tartalmazó berendezések nyilvántartásba vétele és jelölése

- 8. §** (1) A tulajdonosnak vagy az üzemeltetőnek a PCB-t tartalmazó berendezésről nyilvántartást kell vezetnie.
- (2) A PCB-t tartalmazó berendezésről vezetett nyilvántartásnak – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a következőket kell tartalmaznia:
- a berendezés tulajdonosának vagy üzemeltetőjének nevét és címét;
 - a berendezés helyét és a berendezés leírását;
 - a berendezésben levő PCB mennyiségét (dm³-ben);
 - a tervezett kezelési művelet leírását, a PCB-tartalmú folyadék helyettesítésének (cseréjének) dátumát és a helyettesítő folyadék típusát;
 - a nyilvántartásba vétel dátumát, a nyilvántartásba vevő nevét.
- (3) Ha a berendezésben lévő folyadék igazoltan 0,05 és 0,005 tömegszázalék közötti koncentrációban tartalmaz PCB-t, a berendezés a (2) bekezdés a), b) és e) pontjában előírtak mellett vehető nyilvántartásba, és azt a „0,05% PCB szennyezettséggel” felirattal, valamint a 3. melléklet 1. pontja szerinti címkével kell ellátni.
- (4) A nyilvántartásba vett berendezést, ha 0,05 tömegszázalékot meghaladó koncentrációban tartalmaz PCB-t, a 3. melléklet 1. pontja szerinti címkével kell ellátni. Azoknak a helyiségeknek az ajtajait, ahol ilyen berendezések találhatóak, a 3. melléklet 2. pontja szerinti címkével kell jelölni.
- (5) A PCB kezelésére hulladékgazdálkodási engedély alapján jogosult gazdálkodó szervezet a hulladék átvételekor az átadó hulladékbirtokosnak átvételi bizonylatot ad, amelyen
- az átadó hulladékbirtokos nevét,
 - az átadó hulladékbirtokos címét, valamint

- c) az átvett PCB 2. § (1) bekezdés 3. pontja szerinti fajtáját, mennyiségét feltünteti.
- (6) A hulladékkezelőnek a kezelésre átvett, elhasználódott PCB és az elhasználódott PCB-t tartalmazó berendezésben lévő PCB
- mennyiségéről (kilogramm),
 - eredetéről (átadó neve, címe),
 - fajtájáról, valamint
 - koncentrációjáról
- nyilvántartást kell vezetnie.
- (7) Az (1) és (6) bekezdésben előírt nyilvántartásban a nyilvántartás készítésére kötelezett a bizonylatokkal igazolt változásokat 8 napon belül átvezeti.

- 9. §** (1) A PCB-t tartalmazó berendezés tulajdonosa vagy üzemeltetője – ideértve a 3. § (2) bekezdésében és a 6. §-ban meghatározott berendezés tulajdonosát vagy üzemeltetőjét is –, valamint a hulladékkezelő a 8. § szerinti nyilvántartás alapján
- a berendezés számáról, eredetéről, minőségéről – ideértve a használatban lévő, használaton kívüli vagy megtisztításra, ártalmatlanításra átvett, megtisztított vagy ártalmatlanított berendezést is –,
 - a berendezésben lévő PCB mennyiségéről,
 - a PCB anyagi minőségéről, a PCB tartalmáról, továbbá
 - az elkülönítetten gyűjtött PCB anyagi minőségéről, mennyiségéről és eredetéről (ha van ilyen a birtokában) a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség részére (a továbbiakban: felügyelőség) bejelentést tesz.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentés megtételéről a kötelezett minden év március 31-ig gondoskodik.
- (3) A bejelentés során közölt adatok teljeskörűségéért, a bejelentésre kötelezettre vonatkozó szabályokkal, statisztikai rendszerrel, valamint saját nyilvántartási rendszereivel, mérési, megfigyelési adataival való egyezéért a bejelentésre kötelezett felel.
- (4) A felügyelőség a bejelentett adatokról nyilvántartást vezet. A felügyelőség az adatokat a beérkezésüket követő 30 napon belül az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség (a továbbiakban: OKTVF) részére továbbítja.
- (5) Az OKTVF a felügyelőségektől beérkezett adatokat összesíti, majd az összesített adatokat a tárgyévet követő év végéig a környezetvédelemért felelős miniszter részére megküldi.
- (6) Az 5 dm³-nél kevesebb PCB-t tartalmazó folyadékkal feltöltött, hulladékká vált berendezések, valamint a bennük lévő folyadékok kezelésére a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló kormányrendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni.

7. Jogkövetkezmények

- 10. §** Aki elhasználódott PCB-t tartalmazó berendezést használ, üzemeltet, forgalmaz, tárol, továbbá Magyarországra behoz vagy átszállít, a hulladékgazdálkodási bírság mértékéről, valamint kiszabásának és megállapításának módjáról szóló kormányrendeletben meghatározott mértékű hulladékgazdálkodási bírság megfizetésére kötelezhető.

8. Záró rendelkezések

- 11. §** Ez a rendelet 2013. január 1-jén lép hatályba.

- 12. §** (1) Akinek birtokában 5 dm³-nél több PCB-t tartalmazó berendezés van, 2001. december 31-ig gondoskodik a berendezés 8. § szerinti nyilvántartásba vételéről. Erősáramú kondenzátorok esetén az 5 dm³-es határérték az összekapcsolt készülékcsoportra vonatkozik, valamennyi részegységre külön-külön és együttesen is.
- (2) A 2001. március 1-jén, valamint azt követően üzemeltetett, az (1) bekezdés szerint nyilvántartásba vett PCB-t és elhasználódott PCB-t tartalmazó berendezések 2010. június 30-ig üzemeltethetők.
- (3) A (2) bekezdés szerinti PCB-t tartalmazó berendezések megtisztítását, esetleges hasznosítását, a bennük levő PCB ártalmatlanítását, valamint a hulladékká vált berendezések megtisztítását és az eltávolított PCB-k ártalmatlanítását 2010. december 31-ig kell elvégezni.

- 13. §** (1) A 9. § (2) bekezdés szerinti kötelezettség alapján teljesített bejelentések adatairól az OKTVF 2013. szeptember 27-ig összesített elemzést készít.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti elemzés
- a felügyelőség illetékességi területén 2001. március 1-je és 2013. március 29-e közötti időszakban bejelentett, használt, továbbá üzemben tartott PCB-t tartalmazó berendezésekre,
 - a 2001. március 1-je és 2013. március 29-e közötti időszakban bejelentett, továbbá üzemben tartott PCB-t tartalmazó berendezések megtisztítására, hasznosítására vagy ártalmatlanítására, az eltávolított, hasznosított vagy ártalmatlanított PCB mennyiségére, valamint
 - a 2010. június 30. után lefolytatott ellenőrzések és intézkedések eredményére vonatkozó adatokat tartalmazza.
- (3) A (2) bekezdés szerinti elemzést az OKTVF a környezetvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére 2013. november 1-jéig megküldi.
- 14. §** (1) Ez a rendelet a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek (PCB/PCT) ártalmatlanításáról szóló, 1996. szeptember 16-i 96/59/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- (2) Ez a rendelet a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek (PCB/PCT) ártalmatlanításáról szóló 96/59/EK tanácsi irányelv 10. cikkének a) pontja szerinti PCB-mérések két referenciamódszerének megállapításáról szóló, 2001. január 16-i 2001/68/EK bizottsági határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.
- 15. §** Hatályát veszti a poliklórozott bifenilek és a poliklórozott terfenilek és az azokat tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól szóló 5/2001. (II. 23.) KöM rendelet.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 144/2012. (XII. 27.) VM rendelethez

A PCB-től megtisztított berendezések

A Magyarországon használt PCB-től megtisztított berendezéseken letörölhetetlen, domborított vagy bevésített betűket tartalmazó táblát (címkét) kell rögzíteni, amelynek a következőket kell tartalmaznia:

PCB-TŐL MEGTISZTÍTOTT BERENDEZÉS			
A	PCB-t tartalmazó	folyadék	cseréje
	megtörtént:		
–	a	helyettesítő	anyag neve:
		
–	a	csere	dátuma:
		
–	a	cserét	elvégezte:
		
A	PCB	koncentrációja:	
		
–	a régi folyadékban	
	tömeg%		
–	az új folyadékban:	
	tömeg%		

2. melléklet a 144/2012. (XII. 27.) VM rendelethez

A PCB-vel szennyezett berendezések és tárgyak ártalmatlanítására szolgáló műveletek

D8: A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 2. mellékletében máshol meg nem határozott biológiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1–D12 műveletek valamelyikével kezelnek.

D9: A Ht. 2. mellékletben máshol nem meghatározott fizikokémiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1–D12 műveletek valamelyikével kezelnek (például elpárologtatás, szárítás, kiégetés). Az e műveletek során képződő veszélyes hulladékot ártalmatlanítani szükséges.

01 desztillálás,

02 fázis-szeparáció (pl. emulzióbontás),

99 egyéb (a hulladék kémiai tulajdonságaival összhangban lévő fizikai-kémiai kezelések).

D10: Hulladékégetés szárazföldön.

01 égetés veszélyes-hulladékégető műben,

99 egyéb termikus ártalmatlanítás (pl. plazmaégetés).

D12: Tartós tárolás (például tartályokban történő elhelyezés mélyművelésű bányában).

01 a hulladékká vált PCB-t, továbbá PCB-t tartalmazó berendezések gyűjtése tulajdonosuk üzemi gyűjtőhelyén,

02 a hulladékká vált PCB-t, továbbá PCB-t tartalmazó berendezések tárolása tárolótelepen vagy a hulladékkezelő telephelyén,

99 egyéb.

D15: Tárolás a D1–D14 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében (a képződés helyén az elszállításig történő átmeneti tárolás kivételével, ahol az átmeneti tárolás a Ht. 2. § (1) bekezdésének 17. pontja szerinti előzetes tárolást jelenti).

01 üzemi gyűjtőhelyen történő gyűjtés,

02 tárolás tárolótelepen, a hulladékkezelő telephelyén,

04 a hulladékkezelő telephelyén történő tárolás a kezelés megkezdéséig,

99 egyéb.

3. melléklet a 144/2012. (XII. 27.) VM rendelethez

A több, mint 0,05% PCB szennyezettséggel rendelkező berendezéseken alkalmazandó felirat

1. Nyilvántartásba vett, PCB-t tartalmazó berendezésre helyezendő felirat:

A berendezés megnevezése:
A PCB-t tartalmazó folyadék
térfogata (dm³-ben):
A nyilvántartásba vétel dátuma:

2. Azoknak a helyiségeknek az ajtajára rögzítendő felirat, ahol PCB-t tartalmazó berendezés található:

Vigyázat!
Ebben a helyiségben PCB-t
tartalmazó
berendezés van.